

INSU

Tampereen Insinöörit ry 4•2008

**Insinööri
Saani
lahti
puheenjohtajaksi**

**Koeaika
sovittava**



Uusia tuulia toiminnassa

Tampereen Insinöörit ry:n työmarkkinatoiminta on jatkunut aktiivisena työmarkkina-iltujen muodossa. Uutena toimintamuotona kehoitettiin nuorille jäsenille kohdennettua työmarkkinailtaa. Työmarkkina-asiat ovat näkyvästi esillä jäsenlehdessä. TI täydentää Uuden Insinööriliiton työelämän palveluja tarjoamalla jäsenille toimistolta perusneuvontaa työsuhte- ja työttömyysturva-asioissa.

Jäsentoimintaan osallistuu kuluvaan vuoteen liki 1500 henkilöä. Suurin yksittäinen tapahtuma oli kesäteatteri, joka kokosi usean UIL:n jäsenyhdistyksen yhteistyöllä 500 henkilöä. Jäsentoimintaa on monipuolistettu kohdentamalla tapahtumia yhä täsmällisemmin eri kohderyhmille kuten perheille tai nuorille. Uusia kohderyhmiä ovat naiset ja vielä joulukuussa seniorit. Valmistelussa on yrittäjäinsinööreille kohdennettua toimintaa. Yhdistyksen 90-vuotisjuhlavuosi näkyy ensi vuonna jäsenille korkeatasoisten seminaarien ja pääjuhlan muodossa.

Uuden Insinööriliiton toimintaan vaikutetaan vähintään toiseksi suurimman alueyhdistyksen painoarvolla. TI on tukenut puheenjohtaja Pertti Porokarin valintaa ja hänen asemansa säilyttämistä eri tilanteissa. Yhdistys pyrkii vaikuttamaan liiton yhtenäisyyden parantamiseen. Liiton talouden kohentaminen tulee tapahtua jäsenmaksukorotusten sijaan toimintaa tehostamalla.

Yhdistyksen jäsenmäärä kasvaa vauhdikkaasti noin neljä prosenttia vuodessa, mikä on selvästi enemmän kuin liiton jäsenjärjestöissä keskimäärin.

Yhdistyksen valtuusto uusine jäsenineen aloittaa vuoden alussa kolmivuotiskauden 2009-2011. Kolmivuotiskaudelle on laadittu pitkän aikavälin toimintasuunnitelma. Yhdistyksen pitkäaikainen puheenjohtaja vaihtuu vuodenvaihteessa pitkäaikaiseen varapuheenjohtajaan. Heitä molempia yhdistää vankka työmarkkinatausta.

Jyrki Koskinen
päätoimittaja

Julkaisija:

Tampereen Insinöörit ry
Otavalankatu 9 A
33100 Tampere
p. (03) 214 3931
toimisto@tampereeninsinoorit.fi

Päätoimittaja:

Jyrki Koskinen

Toimittaja:

Arto Kotilainen

Toimituksen sihteeri:

Tarja Virtanen

Taitto:

Ritva Piippo

Levikki:

6300 kpl

Insinöörit,
insinööriopiskelijat
ja alan yritykset
Pirkanmaalla

Paino:

Esa Print Tampere

Ilmoitushinnat 2009:

leveys x korkeus

1/1 s 178 x 277 mm 600 e

1/2 s 178 x 127,5 mm 300 e

86 x 277 mm

1/4 s 178 x 70 mm 200 e

86 x 127,5 mm

takasivu + 30 prosenttia

Ilmestyminen:

1/2009 vko 8

2/2009 vko 18

3/2009 vko 38

4/2009 vko 46

tapahtumia

YHDISTYKSEN VARSINAINEN KOKOUS ma 17.11. klo 17.00

Tampereen Insinöörit ry:n kolmen vuoden välein pidettävä yhdistyksen varsinainen kokous pidetään Tampereen Ammattikorkeakoululla (Teiskontie 33). Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10 §:n määräämät asiat.

Ennen kokousta tarjolla keitto+kahvi (avec).
Ilmoittautumiset ma 17.11. klo 10.00 mennessä
toimisto@tampereeninsinoorit.fi tai 03 214 3931.

NAURU JA HUUMORI JAKSAMISEN TUKENA – seminaari ma 17.11. klo 17.45

Kouluttaja Vesa Karvinen esiintyy kertoen mm. naurun psyykkisistä ja fyysisistä vaikutuksista, henkilökohtaisen naurumaailman rakentumisesta, iloa elämään tuovista voimavaroista, huumorin tuomisesta arkeen ja erilaisista komiikan ja naurun tuottamisen keinoista. Seminaari pidetään Tampereen Ammattikorkeakoululla (Teiskontie 33).
Ilmoittautumiset ma 17.11. klo 10.00 mennessä
toimisto@tampereeninsinoorit.fi tai 03 214 3931.



TYÖMARKKINASAUNA ke 26.11. klo 17.30

Perinteisen työmarkkinasaunan aiheena on ajan-kohtaiskatsaus neuvottelutilanteeseen ja työmarkkinoihin. Alustajana toimii esimerkiksi UIL:n tai YTN:n johtohenkilö. Paikka on Media 54:n sauna. Tilaisuudessa tarjoillaan iltapala virvokkeineen. Ilmoittautumiset viikkoa ennen tilaisuutta
toimisto@tampereeninsinoorit.fi tai 03 214 3931.

CABARET-MUSIKAALI, Tampereen teatteri, pe 5.12. klo 19.00

Elsa Saision ja Heikki Kinnusen tähdittämä Cabaret-musikaali pohjaa John van Druten näytelmään I am a Camera ja Christopher Isherwoodin osittain omaelämäkerralliseen romaaniin The Berlin Stories. Tilaisuus on loppuunmyyty.

**Lisätiedot ja ilmoittautumiset
www.tampereeninsinoorit.fi tai
toimisto@tampereeninsinoorit.fi**

SENIORI-INSINÖÖRIT ke 10.12. klo 13.00 alkaen

Tampereen Insinöörit ry:n seniori-insinööritapaaminen järjestetään ke 10. joulukuuta klo 13.00 alkaen yhdistyksen toimistolla Otavalankatu 9 A, Tampere. Kahvitarjoilu. Ilmoittautumiset 3.12. mennessä (03) 214 3931. Lue lisää sivulta 13.

SORIN SIRKUS POGOO-JOULUSHOW su 14.12. klo 13.00

Nuoren elämä voi olla yhtä hässäkkää. Koulu, koti ja kaverit saavat aikaan hermoja raastavan perimudan kolmion. Ihmissuhteet ovat nuoralla tanssia ja katu-tappelut yhtä sirkusta. Jengi jongleeraa identiteetillä ja auktoriteetit tykittävät tietoa omista korkeuksistaan. Kun kovikset, nörtit ja sporttiset suoriutajat kohtaavat, ei dramatiikasta ja komiikasta ole puutetta. Rokki soi ja elämä maistuu makealta!
Liput 10€ /hlö. Ilmoittautumiset ke 19.11. mennessä
toimisto@tampereeninsinoorit.fi tai (03) 214 3931.

NAISTENILTA Kaupinojan saunalla ke 21.1.2009 klo 17.00 - 21.30

Tervetuloa tutustumaan avantouintiin ja saunomaan Kaupinojalle. Katso ilmoitus sivulla 12.
Ilmoittautumiset ke 14.1.2009 mennessä
toimisto@tampereeninsinoorit.fi tai (03) 214 3931.
Lisätietoja tapahtumasta joulukuussa
www.tampereeninsinoorit.fi/tapahtumat

NUORTEN INSINÖÖRIEN URAILTA ke 28.1.2009 klo 17.00-20.30

Uuden Insinööriilyn urahallinta-asiantuntija Seija Utriainen alustaa seuraavista aiheista:

- Insinöörin uramahdollisuuksien kirjo
- Työntekoa vai uralla menestymistä?
- Mitä osaan, mitä haluan ja mistä sen löydän?
- Titteli, palkka vai työnkuva?
- Miten rakennan omaa uraani?

Tilaisuudessa tarjotaan iltapala.

Ilmoittautumiset ma 19.1. mennessä
toimisto@tampereeninsinoorit.fi



INSU

sisältö - numero 4/2008

palstat

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Tapahtumakalenteri
- 34 Puheenjohtajan kynästä

työmarkkinat

- 5-6 Koeaika on aina sovittava
- 7 TyösyRJintärikos voi tapahtua jo työhaastattelussa
- 8 Investoinnit henkilöstöön
- 9 Asiantuntijatyön johtaminen vaatii uutta osaamista
- 10 Työmarkkinaillat

toiminta

- 11 Nauru -seminaari ja Pogoo Joulushow
- 12 Naistenilta Kaupinojan saunalla
- 13 Senioritoiminta käyntiin

henkilöt

- 14-15 Yli puolet työajasta reissussa

tekniikka & teollisuus

- 16-17 Järkevää ja taloudellista energiansäästöä
- 18-20 Kustannusten aleneminen ei vähennä suunnittelun tarvetta
- 21-23 Hydrauliikan voimalla

koulutus

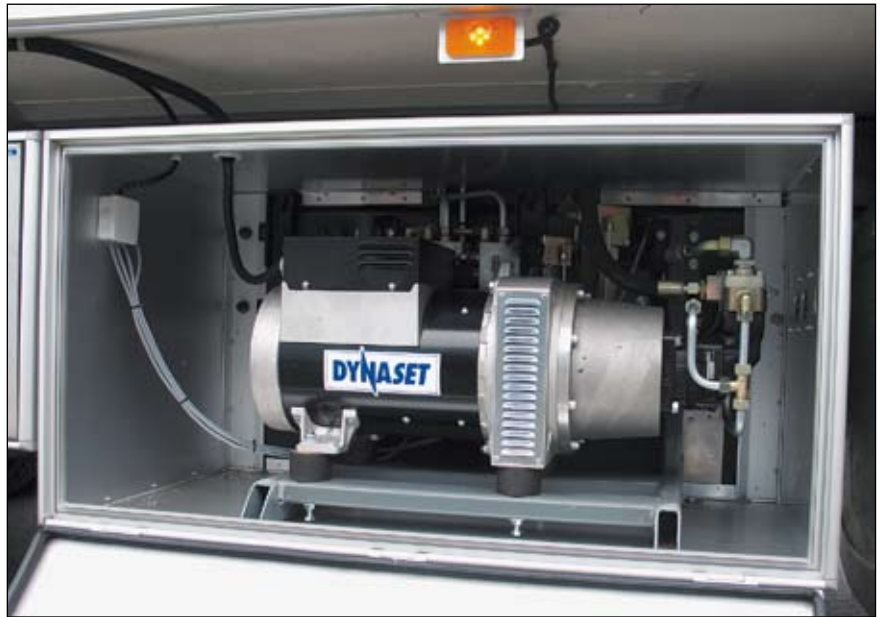
- 24 TAMK ja PIRAMK yhdistyvät

perhe

- 25-26 Perintöverouudistus

järjestö

- 27-28 Kimmo Saanilahti uudeksi puheenjohtajaksi
- 29 Jäsenetumökki Pälkäneellä



21

7

Sture Fjäder:
"Asiantuntijatyöstä oikein mitoitettu palkka."



Maria Löfgren:
"Akava paheksuu työsyRJintää."

9

Koeaika on aina sovittava

Uusiin työsopimuksiin otetaan lähes poikkeuksetta maininta koeajasta. Toisinaan koeaikaehto pyritään ottamaan myös toisiaan seuraaviin määräaikaisiin työsopimuksiin. Koeaikana työsuhteen päättäminen on puolin ja toisin helppoa ja nopeaa. Koeaikaehto ei ole kuitenkaan aina sallittu.





Osa työsopimuksen voimassaoloajasta voidaan sopia koeajaksi, jonka kuluessa työsopimus voidaan molemmin puolin purkaa ilman irtisanomisaikaa. Koeaika voidaan sopia sekä tois- taiseksi voimassa olevaan että määräaikaiseen työ- sopimukseen. Koeaikaa ei työsuhteessa ole, ellei siitä ole erikseen sovittu työso- pimuksessa.

Koeajasta sovittava

Työnantaja ei siis voi yksipuolisesti määrätä koeajas- ta. Pääsääntöisesti koeajasta ei voida sopia enää työnteon alettua. Koeajasta voidaan kuitenkin sopia työsuhteen kestäessä, jos työtehtävät ja työntekijän asema yrityksen organisaatiossa muuttuvat olennaisesti. Tämä on kuitenkin poikkeuksellista ja

tällöin koeaika koskee vain uusia tehtäviä. Koeaikapur- kutilanteessa työntekijällä on tällöin oikeus palata ensi- siin tehtäviinsä.

Ei epäasiallisella perusteella

Koeajan tarkoituksena on varata työsuhteen osapuolil- le harkinta-aika työsuhteen jatkamiselle.

Tämän vuoksi koeaikana työsuhte voidaan purkaa ilman irtisanomisaikaa ja irtisanomisperustetta.

Tämä oikeus purkaa työ- sopimus on molemmilla sopimusosapuolilla. Työ- sopimusta ei kuitenkaan saa purkaa koeaikana epäasial- lisen syyn perusteella. Täl- laisia syitä ovat esimerkiksi työntekijän sukupuoli, ikä, terveydentila, kansallinen tai etninen alkuperä, suku- puolinen suuntautuneisuus, ammattiyhdistystoiminta,

poliittinen toiminta ja muut näihin verrattavat seikat. Myös työntekijän raskaus on epäasiallinen peruste. Työsuhdetta ei saa purkaa koeajan perusteella ennen työnteon aloittamista.

Pituus sovittavissa

Koeajan pituus on sopi- musasia. Koeaika saa kui- tenkin olla enintään neljän kuukauden mittainen. Poik- keuksellisesti koeaika voi- daan kuitenkin sopia kuu- den kuukauden pituiseksi, mikäli työnantaja järjestää työntekijälle tösuhteen alus- sa vähintään neljän kuukau- den mittaisen yhtäjaksoisen erityisen työhön liittyvän koulutusjakson. Tällaisena koulutuksena ei kuitenkaan voida pitää tavanomaista työhön perehdyttämistä. Kahdeksaa kuukautta ly- hemmässä määräaikaisessa

työsuhteessa koeaika saa olla enintään puolet työso- pimuksen kestosta. Valtion ja kuntien virkojen osalta koeaika voi olla kuuden kuukauden pituinen.

Ei peräkkäisiin sopimuksiin

Oikeuskäytännössä on katsottu, ettei koeaikaeh- to ole sallittu silloin, kun työntekijä palaa lyhyen ajan kuluessa entisen kal- taiseen työhön saman työn- antajan palvelukseen missä hän on aikaisemmin ollut, eikä koeajan käytölle ole osoitettavissa erityistä syy- tä. Tällaisessa tilanteessa koeaikaehto voidaan katsoa irtisanomissuojan kiertämi- seksi.

Juha Teerimäki
Uuden Insinööriliiton
työsuhdelakimies

Työsyryntärikos voi tapahtua jo työhaastattelussa

Sekä työsopimuslaki että yhdenvertaisuuslaki kieltävät työsyryntän jo työhönottovaiheessa. Kiellettyjä syryntäperusteita ovat muiden muassa eri asemaan asettaminen sukupuolisen suuntautumisen tai poliittisen toiminnan vuoksi.



Tasapuolisen kohtelun velvoite pätee niin ikään jo työhönottovaiheessa: samanlaisessa asemassa tai samankaltaisessa tilanteessa olevia työntekijöitä on kohdeltava samalla tavalla, korostaa Akavan lakimies Maria Löfgren.

Työnhakija voi jättää vastaamatta

Syryntän kiellosta ja tasapuolisen kohtelun velvoitteesta voidaan poiketa vain, mikäli tähän on olemassa työtehtäviin liittyvä hyväksyttävä syy. Esimerkiksi puolue toimistoon haettavalta kampanjapäälliköltä voitaisiin edellyttää tehtävään soveltuva poliittista näkökantaa. Mikäli hyväksyttävää syytä ei ole, työnantajan asiana ei ole edes kysyä kiellettyihin syryntäperusteisiin kuuluvaa asiaa. Jos sellaista kuitenkin kysytään, työnhakija voi jättää vastaamatta. Vastauksen oikeellisuudelle ei tällaisessa tilanteessa voida laittaa kovin suurta painoarvoa, vaikka vastaus myöhemmin osoittautuisi harhaanjohtavaksi tai jopa vääräksi. Työhönottotilanteessa relevantteja kysymyksiä ovat vain työtehtävistä suoriutumisen arvioimiseen liittyvät kysymykset.

Työsyryntä on rikos

Näyttövelvollisuuden siirtymiseksi työnantajalle riittää yleensä jo se, että työnantajan tiedetään kysyneen syryntäkiellon piiriin kuuluvaa asiaa, mutta tällä asialla ei ole merkitystä työ-

tehtävien hoitamisen kannalta. Työnantajan kannalta näyttöä hankaloittaa se, jos työnantaja samalla rikkoo tasapuolisen kohtelun vaatimusta.

” Syryntäkiellot ovat voimassa koko työsuhteen keston ja pätevät myös työsuhteen päättämistilanteissa. ”

Syryntäkiellot ovat voimassa koko työsuhteen keston ja pätevät myös työsuhteen päättämistilanteissa. Irtisanomista tai purkamista ei voida myöskään toimittaa kielletyllä syryntäperusteella. Akava paheksuu kaikkea työsyryntää, jota

tarjolla olevasta tiedosta ja valistuksesta huolimatta tapahtuu Suomessa. Työsyryntä on rikollinen teko, josta voi seurata sakkoa tai vankeutta. Sen kitkeminen edellyttää paitsi sanktioiden toteuttamista myös työnantajien asenteiden tervehtymistä.

Taantumassa investoinnit henkilöstöön

Ylemmät Toimihenkilöt YTN on huolestuneena seurannut viime aikoina teknologiateollisuudessa lisääntyneitä yhteistoimintaneuvotteluja. Yt-neuvottelujen käynnistämistä on perusteltu tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä.

Yt-neuvotteluja on aloitettu sekä työntekijöiden lomauttamiseksi että väen vähentämiseksi.

Nyt toivoisi, että yritykset eivät painaisi heti paniikinappulaa. Suhdanteiden muuttuessa tuotekehityksen ja tuotannon osaajat eivät varmasti halua palata yritykseen, josta ovat saaneet potkut, YTN:n teknologiateollisuuden vastuullinen asiamies Tomi Seppä sanoo.

Seppä huomauttaa, että taloudellinen notkahdus ei kestä ikuisuutta. Lisäksi suurten ikäluokkien eläköityminen tuo väistämättä mukanaan työvoimapulan: yritykset joutuvat vielä kilpailemaan osaavasta työvoimasta.

Yritysten vastuu

Silloin muistetaan, miten yritys kohteli henkilöstöään laskusuhdanteen aikana. Pitkän tähtäimen menestykseen vastuullisesti suhtautuva yritys kantaa vastuuta myös henkilöstöstään. Hil-



jaisempana aikana on tilaisuus tarjota työntekijöille mahdollisuutta osaamisen päivittämiseen ja lisäämiseen esimerkiksi jatko- ja täydennyskoulutuksen muodossa.

Yritysten pitää kantaa yh-

teiskuntavastuunsa. Pelkkä kvartaalilukujen varassa operoiminen ja lyhytnäköisesti osakkeiden omistajien välittömän voiton turvaaminen yrityksen tulevaisuuden kustannuksella ei voi olla kestävä tie. Nyt on hyvä ai-

ka investoida henkilöstöön, yrityksen osaajiin, Seppä painottaa.



Asiantuntijatyön johtaminen vaatii uutta osaamista

Akava nostaa esiin asiantuntijoiden johtamisen ja erityisesti esimiestyön merkityksen. Työhönsä sitoutuneen asiantuntijan työpäivä venyy usein, mikä on haaste työhyvinvoinnille ja sitä kautta tuottavuudelle, Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry:n puheenjohtaja Sture Fjäder totesi Tampereella syyskuun lopussa.

Fjäder ihmettelee, miksi henkilöstön kanssa on syntynyt niin vähän työaikapankkiosopimuksia työehtosopimusten perusteella. Nyt on jo aika sisällyttää valtakunnallisiin työ- ja virkaehtosopimuksiin lausekkeet työaikapankkijärjestelmästä, joka nimenomaan toteuttaa paikallisen sopimisen ideoita. Työnantajilla on samalla mahdollisuus todistaa, että he aidosti ovat valmiit sitovaan paikalliseen sopimiseen.

Akavalaisista asiantuntijatehtävissä

Asiantuntijatyölle on ominaista suuri itsenäisyys ja vahva sitoutuminen omaan työhön. Työssä

korostuvat osaaminen ja vastuunkanto, mikä näkyy helposti ylikuormittumisena ja jatkuvasti lisääntyvänä työ määränä, Fjäder muistuttaa myös henkisen työsuojelun merkityksestä.

Sovitut pelisäännöt

Työhyvinvointi ja henkilön työsuojelu on erityisen tärkeää, kun henkilöllä on yliveraista osaamista omassa tehtävässään, ja hän joutuu hyvinkin itsenäisesti, jopa yksinäisesti, kantamaan vastuuta työstään ja sen tuloksista. Itsenäisyyden vastapainoksi tarvitaan tukea, turvaa ja yhdessä sovitut pelisääntöjä. Vaikka esimies ei hallitse alaisen työtä, hänen tehtävänsä on

pitää huolta onnistumisen edellytyksistä ja resursoinnista.

Kolmannes akavalaisista johtotehtävissä

Kolmasosa yksityisen sektorin akavalaisista toimii myös itse johto- ja esimiestehtävissä. Usein asiantuntija toimii esimiehenä oman työnsä ohella, mikä vaikeuttaa hänen paneutumistaan esimiestehtävään.

Esimies ja johtaja tarvitsevat aikaa kehittää omaa esimiesosaamistaan ja hankkia esimiestäitoja. Myös esimiehen kohdalla on muistettava pitää huolta työhyvinvoinnista ja henkisesti työsuojelusta, Fjäder toteaa.

Osaajille oikea palkka

Onnistukseen esimiehen on osattava hyödyntää alaisensa osaamista ja koordinoitava asiantuntijoiden työtä sekä ottaa huomioon yksilölliset ominaisuudet ja vahvuudet. Hyvä johtaminen on jatkuvaa vuorovaikutusta ja sosiaalisen pääoman kasvattamista, mikä asettaa työlle omat vaatimuksensa.

Suomi elää osaamisesta. On aika ryhtyä sanoista tekoihin ja näytettävä, että osaamista tässä maassa myös arvostetaan ja siitä pidetään huolta työelämässä. Itsestään selvää on, että asiantuntijan työstä ja vastuunkannosta myös saa eurooppalaisittain oikein mitoitettua palkan.

Työttömyysturva nostettava pohjoismaiselle tasolle

SAK:n teettämän selvityksen mukaan lähes kaksi kolmesta suomalaisesta haluaa nostaa Suomen työttömyysturvan pohjoismaiselle tasolle. Eniten korotusta kannattavat 50-60-vuotiaat (72 %) sekä työntekijät (74 %) ja alemmat toimihenkilöt (69 %) sekä työttömät (74 %).

Työttömyysturva on Suomessa keskimäärin 810 euroa kuukaudessa. Ruotsissa vastaava summa on 1050 euroa ja Tanskassa 1160 euroa.

Keskimääräistä varauksellisemmin työttömyysturvan tason nostamiseen suhtautuvat yrittäjät, ylemmät toimihenkilöt sekä korkeasti koulutetut. Kuitenkin enemmistö kaikissa vastajaryhmissä haluaa nostaa työttömyysturvaa.

Työllistymissopimus auttaa

Selvityksessä kysyttiin vastaajilta, millä eri toimenpiteillä heidän mielestään voitaisiin parhaiten vähentää työttömyyttä. Tarjotuista vaihtoehdoista 63 prosenttia suomalaisista nosti ykköseksi työnhakijan, työvoimaviranomaisen ja työnantajan yhdessä solmiman työllistymissopimuksen, jossa luvataan työpaikka yksilöllisten työvoimapalvelujen, koulutuksen tai kuntoutuksen jälkeen.

Lähes yhtä moni uskoo, että työttömyys on voitetta-

vissa työnhakijan ammattitaidon parantamisella, esimerkiksi työharjoittelulla, koulutuksella tai tukityöllä. Vain 19 prosenttia pitää työttömyyskorvausten leikkaamista tehokkaana keinona työttömyyden vähentämiseksi.

Ansioturvaa ei saa heikentää

Selvityksen mukaan suomalaiset kannattavat laajasti näkemystä, että valtion on kohdeltava työttömyysturvan rahoituksessa kaikkia työttömiä yhdenvertaisesti.

Tutkimuksen mukaan peräti 93 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että jos ihminen tekee työnsä ja maksaa veronsa, hän on oikeutettu ansioiden mukaisesti sosiaalietuuksiin esimerkiksi joutuessaan työttömäksi.

Lisätiedot www.sak.fi

Tampereen Insinöörien työmarkkinaillat



Tampereen Insinöörit ry järjestää YTN-luottamusmiehille, yrittäjäyhdistysten paikallisille aktiiveille, YTN:n taustaryhmien pirkanmaalaisille jäsenille ja muille pirkanmaalaisille työmarkkina-aktiiveille Työmarkkinaillat seuraavasti



ke 26. marraskuuta

Työmarkkina-sauna

Perinteisen työmarkkinasaunan aiheena on ajankohtaiskatsaus neuvottelutilanteeseen ja työmarkkinoihin. Alustajana toimii esimerkiksi UIL:n tai YTN:n johtohenkilö.

Paikka on Media 54:n sauna.

Tilaisuuksissa tarjotaan iltapala virvokkeineen.

Ilmoittautumiset viikkoa ennen toimisto@tampereen-insinöörit.fi tai 03 214 3931.

